

Uchwała Nr III/60/02
Rady Miejskiej Wałbrzycha
z dnia 20 grudnia 2002 roku

w sprawie wystąpienia z wnioskiem do Trybunału Konstytucyjnego o zbadanie zgodności z konstytucją § 1 oraz § 2 pkt 1 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 25 czerwca 2002 r. w sprawie połączenia miasta na prawach powiatu Wałbrzych z powiatem wałbrzyskim oraz ustalenia granic niektórych powiatów.

Na podstawie art. 191 ust. 1 pkt. 3 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej w zw. z art. 2 ust.1 pkt. 3 i art. 29 ust.1 ustawy z dnia 1 sierpnia 1997r. o Trybunale Konstytucyjnym (Dz. U. Nr 102, poz.643 z późniejszymi zmianami) Rada Miejska Wałbrzycha uchwała, co następuje :

§ 1

Wystąpić z wnioskiem do Trybunału Konstytucyjnego o zbadanie zgodności § 1 oraz § 2 pkt. 2 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 25 czerwca 2002 roku w sprawie połączenia miasta na prawach powiatu Wałbrzych z powiatem wałbrzyskim oraz ustalenia granic niektórych powiatów (Dz. U. Nr 93, poz.821) z art. 3 oraz art. 3b ustawy z dnia 5 czerwca 1998 roku o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1592 z późniejszymi zmianami) z art. 5 Europejskiej Karty Samorządu Terytorialnego (Dz. U. z 1994 r. Nr 124, poz.607) oraz z art. 7 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

§ 2

Zobowiązuje się Prezydenta Miasta Wałbrzycha do przekazania wniosku Rady Miejskiej Wałbrzycha – Trybunałowi Konstytucyjnemu, wraz z uzasadnieniem stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 3

Ustanawia się Panią Marię Majewską Radcą Prawnego przedstawicielem Rady Miejskiej Wałbrzycha do wystąpienia przed Trybunałem Konstytucyjnym.

§ 4

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący
Rady Miejskiej Wałbrzycha

Mirosław Lubiński

RADCA PRAWNY

mgr Maria Majewska

Wałbrzych, dnia 12.12.2002 roku

**TRYBUNAŁ KONSTITUCYJNY
w Warszawie**

Wnioskodawca : Rada Miejska Wałbrzycha
Pl. Magistracki 1
58-300 Wałbrzych

WNIOSEK

o zbadanie zgodności § 1 oraz § 2pkt.1 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 25 czerwca 2002 r. w sprawie połączenia miasta na prawach powiatu Wałbrzych z powiatem wałbrzyskim oraz ustalenia granic niektórych powiatów (Dz. U. Nr 93, poz. 821) z art. 3 oraz art. 3a ustawy z dnia 5 czerwca 1998 roku o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1592 z późniejszymi zmianami) z art.5 Europejskiej Karty Samorządu Terytorialnego (Dz.U. z 1994 r. Nr 124, poz. 607) a także Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej.

Działając na podstawie art. 191 ust. 1 pkt.3 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej w zw. z art. 2 ust.1 pkt.3 i art. 29 ust.1 ustawy z dnia 1 sierpnia 1997 roku o Trybunale Konstytucyjnym (Dz. U. Nr 102 , poz. 643 z późniejszymi zmianami) Rada Miejska w Wałbrzychu przedkłada uchwałę w sprawie wystąpienia z wnioskiem do Trybunału Konstytucyjnego o zbadanie zgodności przepisów Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 25 czerwca 2002 r. z przepisami ustawy o samorządzie powiatowym, przepisami Europejskiej Karty Samorządu Terytorialnego, a także z Konstytucją RP.

wnosi o:

zbadanie zgodności § 1 oraz § 2 pkt. 1 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 25 czerwca 2002 w sprawie połączenia miast na prawach powiatu Wałbrzych z powiatem wałbrzyskim oraz ustalenia granic niektórych powiatów (Dz. U. Nr 93, poz. 821) z art. 3 oraz art. 3b ustawy z dnia 5 czerwca 1998r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. Nr 91, poz. 578 z późniejszymi zmianami) art.5 Europejskiej

Karty Samorządu Terytorialnego (Dz. U. Z 1994 roku Nr 124, poz. 607) oraz art.7 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

Uzasadnienie

Wydane przez Radę Ministrów w dniu 25 czerwca 2002 roku rozporządzenie połączyło z dniem 1.01.2003 miasto na prawach powiatu Wałbrzych z powiatem wałbrzyskim (§ 1) oraz ustaliło jego nowe granice (§ 2 pkt.1), modyfikując przewidziany w ustawie z dnia 24 lipca 1998 roku o wprowadzeniu zasadniczego trójstopniowego podziału terytorialnego państwa oraz rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 7.08.1998 roku w sprawie utworzenia powiatów , zasadniczy podział terytorialny w ramach województwa dolnośląskiego .

Rozporządzenie to zostało wydane na podstawie art.3 ust.1 pkt.1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 roku o samorządzie powiatowym , a więc w trybie własnej inicjatywy Rady Ministrów.

W tym przypadku zgodnie z art. 3a ust.1 ustawy o samorządzie powiatowym minister właściwy do spraw administracji publicznej ma obowiązek zasięgnięcia opinii zainteresowanych rad powiatów(rady miasta na prawach powiatu)) poprzedzonych przeprowadzeniem przez te rady konsultacji z mieszkańcami zainteresowanych powiatów i miasta na prawach powiatu, a także fakultatywnie zasięgnięcia opinii zainteresowanych gmin.

W przypadku nie wyrażenia opinii o których mowa w ust.1 w terminie 3 miesięcy od dnia otrzymania wystąpienia wymóg zasięgnięcia opinii uznaje się za spełniony. (art.3a ust.3).

Zachowanie wskazanego wyżej trybu postępowania jest niezbędnym warunkiem legalności wydanego rozporządzenia. Naruszenie któregokolwiek z przewidzianych wymogów oznacza iż wydane rozporządzenie Rady Ministrów nie spełnia ustawowego wymogu zasięgnięcia przez ministra właściwego do spraw administracji publicznej opinii zainteresowanych rad powiatów (miast na prawach powiatu).

Podstawowy zarzut w niniejszym wniosku dotyczy naruszenia trybu wydania zaskarżonego rozporządzenia Rady Ministrów. Tryb ten, gdy chodzi o fazę początkową uregulowany został wprost w ustawie o samorządzie powiatowym w drodze nowelizacji ustaw samorządowych z dnia 11 kwietnia 2001 (Dz. U. Nr 89, , poz. 971) .

Nowelizacja ta wprowadziła nowy ściśle sformalizowany tryb tworzenia ,łączenia i znoszenia a także ustalania granic zarówno gmin jak też powiatów w drodze rozporządzenia Rady Ministrów (art.4 , 4a i 4b ustawy o samorządzie gminnym oraz art.3, 3a, 3b, 3c i 3d ustawy o samorządzie powiatowym) .

Niezbędnym elementem tego trybu jest wymóg konsultacji z zainteresowaną społecznością lokalną przy każdej zmianie granic tej społeczności. Ustanowienie tego wymogu dostosowuje prawo samorządowe do europejskich standardów samorządności terytorialnej wyrażonych w ratyfikowanej przez Polskę, Europejskiej Karcie Samorządu Terytorialnego. Zgodnie z jej art.5 każda zmiana granic społeczności lokalnej wymaga

„uprzedniego prowadzenia konsultacji z zainteresowaną społecznością, możliwie w drodze referendum, jeśli prawo na to zezwala”.

Ratio legis regulacji zawartej w przepisie art. 3a nie jest zatem spełniony jeśli pominięto przed wydaniem rozporządzenia wymóg zasięgnięcia przez ministra właściwego do spraw administracji publicznej opinii zainteresowanych rad powiatów, poprzedzonych konsultacjami z mieszkańcami.

Wspomniane wyżej rozporządzenie Rady Ministrów zostało wydane w trybie własnej inicjatywy chociaż faktycznie powinno być wydane z inicjatywy samorządowej. Wskazują na to poniższe fakty.

Rada Miejska Wałbrzycha poprzedniej kadencji podjęła Uchwałę Nr XLV/27/2002 z dnia 31 stycznia 2001 roku w sprawie przeprowadzenia konsultacji z mieszkańcami miasta, w której podjęła próbę doprowadzenia do połączenia miasta na prawach powiatu z powiatem wałbrzyskim.

Uchwała powyższa została przesłana wraz z pismem przewodnim z dnia 5 lutego 2002 roku do Starosty powiatu wałbrzyskiego z prośbą o podjęcie uchwały opiniującej zamierzenie połączenia powiatów.

Wojewoda dolnośląski Rozstrzygnięciem nadzorczym z dnia 8 i 21 lutego orzekł nieważność § 5 w/w uchwały Rady Miejskiej Wałbrzycha oraz wskazał uchybienie w zakresie podstawy prawnej przedmiotowej uchwały. Wojewoda Dolnośląski unieważnił § 5 przedmiotowej uchwały, który dotyczył powołania zespołów konsultacyjnych i ustalenia ich wyników. Pomimo tego faktu konsultacje w mieście Wałbrzychu odbyły się w dniu 6 marca 2002 roku, w których wzięło udział 0,6 % uprawnionych do głosowania. Na tej podstawie w dniu 20 marca 2002 roku Rada Miejska Wałbrzycha podjęła uchwałę dotyczącą złożenia wniosku o połączeniu powiatów. Do tego terminu żadna z rad wchodzących w skład powiatu wałbrzyskiego oprócz Rady Gminy Boguszów-Gorce nie podjęła odpowiedniej uchwały dotyczącej opinii w sprawie połączenia, ani też nie przeprowadzono konsultacji z mieszkańcami powiatu wałbrzyskiego.

Przytoczony wyżej stan faktyczny wskazuje, iż wydając rozporządzenie naruszono art.3 i art. 3a ustawy z 5 czerwca 1998 o samorządzie powiatowym jak również art.5 Europejskiej Karty Samorządu Terytorialnego. O naruszeniu prawa świadczy :

1. Oparcie się na wadliwie treściowo i formalno-prawnie Uchwale Rady Miejskiej Wałbrzycha w sprawie przeprowadzenia konsultacji.

2. Powstaje pytanie w jaki sposób przeprowadzono i ustalono wynik konsultacji z mieszkańcami miasta Wałbrzycha, jeśli orzeczono nieważność § 5 Uchwały Rady Miejskiej Wałbrzycha z dnia 31 stycznia 2002 roku dot. powołanie organów przeprowadzających konsultację.
3. Naruszenie przewidzianego w ustawie o samorządzie powiatowym (art.3b ust.2 w związku z art.3a ust.3) terminu do wyrażenia opinii. Art.3b ust.2 ustawy, nakazuje zastosowanie przewidzianego w art.3a ust.3 trzymiesięcznego terminu liczonego od dnia otrzymania wystąpienia o opinie dla wszelkich opinii przewidzianych w art. 3b ust.1. Dopiero po upływie tego terminu w przypadku nie wyrażenia opinii wymóg zasięgnięcia opinii uznaje się za spełniony. Jeżeli nawet uznać, że pismo Przewodniczącego Rady Miejskiej Wałbrzycha otrzymane przez Starostę 11 lutego 2002 r. posiada walor przewidzianego w art.3a ust.3 wystąpienia o opinię to termin ten dla Rady Powiatu upłynął 11 maja 2002 r. Podobnie w stosunku do rad gmin wchodzących w skład powiatu, o ile takie wystąpienie zostało do nich skierowane. Zgodnie z art. 3b ust.3 ustawy o samorządzie powiatowym wniosek rady o wydanie rozporządzenia winien być złożony do ministra właściwego do spraw administracji publicznej za pośrednictwem wojewody w terminie do 31 marca . Z kolei § 2 ust.2 pkt. 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 sierpnia 2001r. w sprawie trybu postępowania przy składaniu wniosków oraz dokumentów wymaganych w tych sprawach do dokumentów niezbędnych dla rozpatrzenia wniosku zalicza „ uchwały organów stanowiących zainteresowanych jednostek samorządu terytorialnego zawierające opinie, o których mowa w art. 3b ust.1 pkt 2 i 3 ustawy wraz z wynikami konsultacji z mieszkańcami lub informacje o przyczynach ich braku”.

Wobec braku upływu terminu dla wyrażenia opinii skutkującego spełnieniem wymogu zasięgnięcia opinii, powstaje pytanie, na jakiej podstawie prawnej przyjęto wniosek bez wymaganych przez prawo dokumentów.

Wskazane wyżej przesłanki świadczą o naruszeniu przez Radę Ministrów przy wydaniu zaskarżonego rozporządzenia art.3 a i 3b w związku z art.1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 roku o samorządzie powiatowym (Dz. U. Z 2001 Nr 142i 2002 Nr 23, poz. 220 i 62 poz. 558).

Mając powyższe na względzie Rada Miejska Wałbrzycha wnosi jak we wniosku.

Prezydent Miasta Wałbrzycha

Piotr Kruczkowski